

Beskrivning över förslag till ändring av stadsplanen för del av Härnösand, norra Mellanholmen.

Förslaget avser området, som begränsas av Nattviken, östra och västra kanalerna samt bebyggelsen inom kv. Garvaren och Buntmakaren söder om Storgatan. Det innebär en genomgripande omgestaltning av norra Mellanholmen och grundar sig i allt väsentligt på den skiss, som efter 1956 års arkitekttävling om stadsplan och bibliotek m.m. antogs av stadsfullmäktige för vidare bearbetning.

För området gäller stadsplaner, fastställda av Kungl. Maj:t den 13 april 1923 samt av länsstyrelsen den 27 februari 1948 och den 15 oktober 1952.

All äldre bebyggelse är numera riven med undantag av ett tvåvånings bostadshus av trä med tillhörande uthus inom nuvarande kv. Färgaren samt den s.k. Beckmans Källare, likaså i två våningar och av trä, innehållande bostad och butik och belägen inom nuvarande kv. Tunnbindaren. Dessutom kvarstår ett båthus invid västra kanalen. I områdets sydöstra del ansluter holmens naturliga nivå i stort sett till Storgatans fastställda höjder, medan den i övrigt ligger mellan 1,5 å 2 m under Holmens nordspets domineras av en vacker björkdunge, som ger en karakteristisk silhuett. Östra kanalen kantas av enstaka björkar och mindre värdefull träd- och buskvegetation. I samband med reglering av västra kanalstranden har på senare tid anlagts en pilallé, som delvis kan bibehållas vid förslagens fulla genomförande.

Förslaget medger breddning norrut av Storgatan till maximalt 20 m. Denna breddning, liksom den utanför planområdet illustrerade dubblingen av östra kanalbron förutsätts i den preliminära trafikplanen för staden med omnejd och överensstämmer med gatubreddens i den av Kungl. Maj:t den 6 augusti 1958 fastställda stadsplanen för kv. Kajan m.m., väster om planområdet.

Förslaget redovisar två nybyggnadstomter, dels för det projekterade biblioteket /Jfr byggnadsritningar, dels för en byggnad med ännu ej bestämt innehåll. Grannskapet till biblioteket och inte minst det allmänt sett representativa läget motiverar, att denna byggnad förbehålls offentlig funktion, administration, förvaltning eller liknande. I gatuplanet förutsätts butiker mot söder och öster som komplement till övrig affärsrörelse utmed Storgatan. Bortsett från ekonomiska synpunkter bör betonas det angelägna i att ifrågavarande byggnad snarast förverkligas. Dessförinnan kommer nämligen biblioteket och därmed sammanhängande markplanering att sakna tillräckligt arkitektoniskt stöd, vilket med säkerhet kommer att uppfattas som en svår brist i miljön överhuvud.

Bibliotekstomten ger utrymme för framtida tillbyggnad, närmast med tanke på växande behov av studielokaler och lämpligen i form av lätta paviljonger, som i huvudsak lämnar sikten fri mot huvudbyggnaden från nordost räknat.

Bestämmelserna för den andra tomten fixerar byggnadsrätten till läge och volym för att vid kommande bebyggelse i möjligaste mån säkra den åsyftade helhetsverkan i stadsbilden. Byggnadshöjden överensstämmer med trevåningshusen i kv. Garvaren på andra sidan Storgatan. Nivåskillnaden medger på tomtens norrsida en helt frilagd källarvåning med direkt markanknytning. Mot Storgatan föreslås rätt till underbyggnad på förgårdsmark, varför utan källarutrymmet torde bli otillräckligt vid samtidigt uppkommande krav på lager och garage. Med utgångspunkt från den samlade bruttovåningsytan fordras enligt byggnormen för biluppställningsplatser garage för ett trettiotal bilar.

Beckmans källare har tilldelats en egen tomt, vars bestämmelse refererar till byggnaden i restaurerat skick. Ur miljösynpunkt borde byggnaden därefter, såvitt nu kan bedömas, kunna väl samverka i den nya omgivningen. Skulle det emellertid framdeles visa sig, att förhållandena påkallar rivning, skall tomten uppgå i kringliggande parkmark.

Det på kartan angivna, totala antalet biluppställningsplatser avser att täcka behovet för all tilltänkt bebyggelse, såväl enligt bygg- som kompletteringsnormen. Ett tjugotal bilplatser anordnas på den gaturamp, som förbinder Storgatan med en central parkeringsplats vilken kan anläggas i ett sammanhang eller successivt utökas i mån av behov. Fullt utbyggd, nödvändiggör parkeringsplatsen viss utfyllnad av vattenområdet. Vatten och avlopp ansluts till befintliga ledningar i Storgatan.

Transformatorstationen vid Östra kanalen slopas och ersätts i samband med nybyggnad för biblioteket, där den beretts plats i anslutning till apparatrummet.

Stockholm i november 1960

Nils Lönnroth
Arkitekt SAR

Vidimeras: Britt-Marie Elmgren

Disa Eriksson

Förslag till ändring av stadsplanen
för del av

H Ä R N Ö S A N D
(norra Mellanholmen)

uppgjort av arkitekt SAR Nils Lönnroth i Stockholm i november 1960.

STADSPLANEBESTÄMMELSER

Beteckningarna hänföra sig till stadsplanekartan.

1 §.

Stadsplaneområdets användning.

1 mom. Byggnadskvarter

- a/ Med A betecknat område får användas endast för allmänt ändamål.
- b/ Med H betecknat område får användas endast för handels- och kontorsändamål.

2 mom. Trafikområde.

Med TZg betecknat område får användas endast för trafikändamål. Området skall dessutom hållas tillgängligt för allmän gångtrafik under trafikplanet till en höjd av minst 2 (två) meter.

3 mom. Vattenområde.

Med Vb betecknat område skall utgöra vattenområde, som icke får utfyllas eller överbyggas i annan mån än som kan medgivas för erforderliga gångbroar och båtbygggor.

2 §.

Mark, som endast i mindre omfattning får bebyggas.

- 1 mom. Med punkt- och ringprickning betecknat område får icke bebyggas i vidare mån än att lokaler må anordnas under markplanet.
- 2 mom. Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

3 §.

Byggnads höjd.

Å med plus jämte siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter över stadens nollplan som siffran angiver.

4§.

Våningsantal.

Där våningsantal ej finnes angivet, får byggnad uppföras med det antal våningar, som bestämmelserna angående byggnadshöjd möjliggöra.

5 §.

Takfall.

Byggnadsnämnden äger meddela särskilda föreskrifter angående takens lutning och form.

6 §.

Villkor för nybyggnad.

Nybyggnad får företagas endast under förutsättning att bebyggelsen å fastigheten i dess helhet bringas i överensstämmelse med stadsplanen.

Stockholm i november 1960

Nils Lönnroth
Arkitekt SAR

Vidimeras: Britt-Marie Elmgren

Disa Eriksson